

ДО 90-РІЧЧЯ УНІВЕРСИТЕТУ: ПЕРШИЙ ДИРЕКТОР ХІМЕСГУ

Іван Леонтійович Шапошніков: перший директор Харківського інституту механізації сільського господарства в 1930-1931 р.р.

(за матеріалами дослідження проф. Б.Г. Москальова)

Іван Леонтійович народився у 1880 році в м. Харкові в сім'ї робітника, сам працював слюсарем-машиністом. Вступив до партії соціалістів-революціонерів (есерів), і в її лавах брав участь у революції 1905 року. З 1917 року перейшов до лівого, «комуністичного» крила українських есерів-боротьбістів, а в 1920-му вступив до КП(б)У. Був активним учасником революції та громадянської війни. Після війни закінчив торгово-промислову академію, отримавши спеціальність економіста.

У 1920-ті роки І.Л. Шапошніков працював у банківських структурах Донбасу та Харкова, а в 1930-му був призначений уповноваженим Трактороцентру в Україні. У вересні того ж року був призначений першим директором ХІМЕСГ, активно займався організацією фінансування і будівництва навчального корпусу (по вул. Чайковського, де спочатку розмістився інститут до 1 січня 1931 р.), студентського гуртожитку на Павловому полі. Попри те, що правління Трактороцентру СРСР прийняло на початку 1931 р. рішення про припинення будівництва підвідомчих йому навчальних закладів (за відсутністю коштів), Іван Леонтійович «пробивав» фінансування будівництва в українських республіканських органах.

За короткий період свого директорства (на цій посаді він працював до середини 1931 р.) І.Л. Шапошніков мало що встиг зробити: будівництво нових приміщень затягнулося на декілька років, навчальні програми та плани тільки почали розробляти і їх змінювали неодноразово. Наукова робота носила невпорядкований, випадковий характер, була відсутня науково-лабораторна база – ХІМЕСГ змушений був використовувати лабораторії та пристрої Інституту зернових культур, УНДІМА, Харківських МТМ. Адміністративний персонал у зв'язку з нестачею кадрів значною мірою складався із студентів (багато з них були направлені з виробництва передовими робітниками — так званими «парттисячниками», тобто людьми із значним життєвим та виробничим досвідом). Проте новий інститут почав працювати, вести підготовку фахівців для сільського господарства, і в цьому є значна заслуга першого директора ХІМЕСГ І.Л. Шапошнікова.

У 1937 р. органами НКВС проти І.Л. Шапошнікова було сфабриковано кримінальну справу. В ході розслідування він показав себе мужньою людиною й не визнав своєї провини. Однак це не врятувало його від розстрілу.

У 1958 р. Івана Леонтійовича було повністю реабілітовано.

Відділ медіакомунікацій ХНТУСГ

